



Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

**Konkursa “Eiropas Padomes Ainavas balva”
astotās sesijas
*Latvijas nacionālās atlases***

PIETEIKUMA VEIDLAPA

Eiropas Padomes Ainavas balva - Eiropas Padomes goda apbalvojums diploma veidā, kas apliecina vietējās pašvaldības, vai to apvienību darbības plānu vai pasākumu ieviešanu, vai arī ievērojamus valsts un nevalstisko organizāciju ieguldījumus, lai nodrošinātu ilgtspējīgu ainavu aizsardzību, pārvaldību un/vai plānošanu¹.

Konkurss „**Eiropas Padomes Ainavas balva**” (turpmāk - Konkurss) – iniciatīva, kuru saskaņā ar Eiropas ainavu konvencijas 11. pantu reizi divos gados rīko Eiropas Padomes ģenerālsekretariāts, lai piešķirtu Eiropas Padomes Ainavas balvu².

Latvijas nacionālā atlase – konkurss, kuru atbilstoši Eiropas ainavu konvencijai, Eiropas Padomes rezolūcijai CM/res(2008)3 un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk - VARAM) nolikumam reizi divos gados organizē VARAM, lai Konkursa kārtējai sesijai izvirzītu Latvijas pārstāvi.

Latvijas nacionālās atlases mērķis ir veicināt sabiedrības izpratnes veidošanos par Latvijas ainavu vērtību un mainību, kā arī sabiedrības lomu ainavu attīstībā, apzinot labāko pieredzi ainavu aizsardzībā, kopšanā un pārvaldībā, kas gūta, gan īstenojot praktiskus pasākumus, gan uzlabojot ainavu pārvaldību, tostarp pētniecību un plānošanu.

Latvijas nacionālās atlases uzdevumi - katrā plānošanas reģionā identificēt labās prakses piemērus ainavu aizsardzībā, kopšanā un pārvaldībā, t.sk. pētniecībā un plānošanā un popularizēt tos, kā arī noteikt Latvijas pārstāvi līdzdalībai Konkursa sestajā sesijā.

Nacionālajā atlasē aicinātas piedalīties Latvijas pašvaldības, to apvienības, valsts institūcijas un nevalstiskās organizācijas, kas ir devušas ieguldījumu ainavu aizsardzībā un pārvaldībā, t.sk. plānošanā un praktisku pasākumu īstenošanā. Pašvaldības, valsts institūcijas un nevalstiskās organizācijas var pieteikt arī juridisko un privātpersonu īpašumos īstenotus projektus, ja tie atbilst pašvaldību un attīstības plānošanas dokumentiem vai valsts institūciju kopīgiem projektiem un ieteikumiem.

Pieteikt var īstenotus projektus/iniciatīvas ar reāli uztveramu ieguldījumu ainavu aizsardzībā, pārvaldībā un/vai plānošanā (piemēram, rekultivācijas, publiskās ārtelpas labiekārtojuma projekti, pētījumi, ainavu plāni vai publiskas kampaņas, iesaistot sabiedrību), kas kalpotu par piemēru ainavu kvalitātes uzlabošanai arī citās pašvaldībās un Eiropas ainavu konvencijas dalībvalstu teritorijās. Lai novērtētu ieguldītā darba ilgtspēju, pieteiktajam projektam/iniciatīvai jābūt pabeigtam/ai līdz 2019.gada 31.decembrim³.

Katrs pieteicējs drīkst iesniegt vienu pieteikumu, latviešu valodā aizpildot šo pieteikuma veidlapu. Tai var pievienot vizuālos materiālus - ne vairāk kā 10 fotoattēlus, 3 posterus vai bukletus, kā arī vienu video materiālu, kas nav garāks par 10 minūtēm.

¹ Eiropas Padomes 2008. gada 20. februāra rezolūcija CM/Res (2008)3 par Eiropas Padomes Ainavas balvas konkursa noteikumiem, pieejama tiešsaistē angļu valodā: CM/Res(2008)3 https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805d3d39

² Eiropas ainavu konvencija Eiropas Padomes Ministru komitejā pieņemta 2000. gada 19. jūlijā, savukārt 2000. gada 20. oktobrī Florencē (Itālijā) nodota parakstīšanai citām Eiropas Padomes dalībvalstīm; Eiropas ainavu konvencija tiešsaistē pieejama: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/176> (angļu valodā); <https://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/1265> (latviešu valodā)

³ Iniciatīva var būt turpināta arī pēc 2019. gada 31. decembra. Taču nacionālajā atlasē piesaka tikai tās aktivitātes, kas veiktas līdz 2019. gada 31. decembrim

Aizpildītu pieteikuma veidlapu un pievienotos materiālus ar norādi “Ainavas balva” jāiesniedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā līdz 2022. gada 1.jūlijam vienā no šādiem veidiem:

- sūtīt elektroniski uz elektroniskā pasta adresi pasts@varam.gov.lv;
- sūtīt papīra formātā uz adresi Peldu iela 25, Rīga, LV-1494. Pasta sūtījumā obligāti jāiekļauj pieteikuma izdruka papīra formātā un datu nesējs ar pieteikuma veidlapu un vizuāliem materiāliem elektroniskā formātā.

* * *

I. PIETEIKUMA IESNIEDZĒJS

1. Pašvaldība,
valsts
institūcija,
vai
nevalstiskā organizācija

Liepājas valstspilsētas pašvaldība

Kontaktpersona

Sabīne Kreicberga

Adrese:

Rožu iela 6, Liepāja, LV-3401, Latvija

Tālrunis, e-pasts:

+ 371 63404727, sabine.kreicberga@liepaja.lv

II. PIETEIKTAIS PROJEKTS VAI INICIATĪVA

2. Projekta vai iniciatīvas
nosaukums

J.Čakstes laukuma rekonstrukcija un labiekārtošana

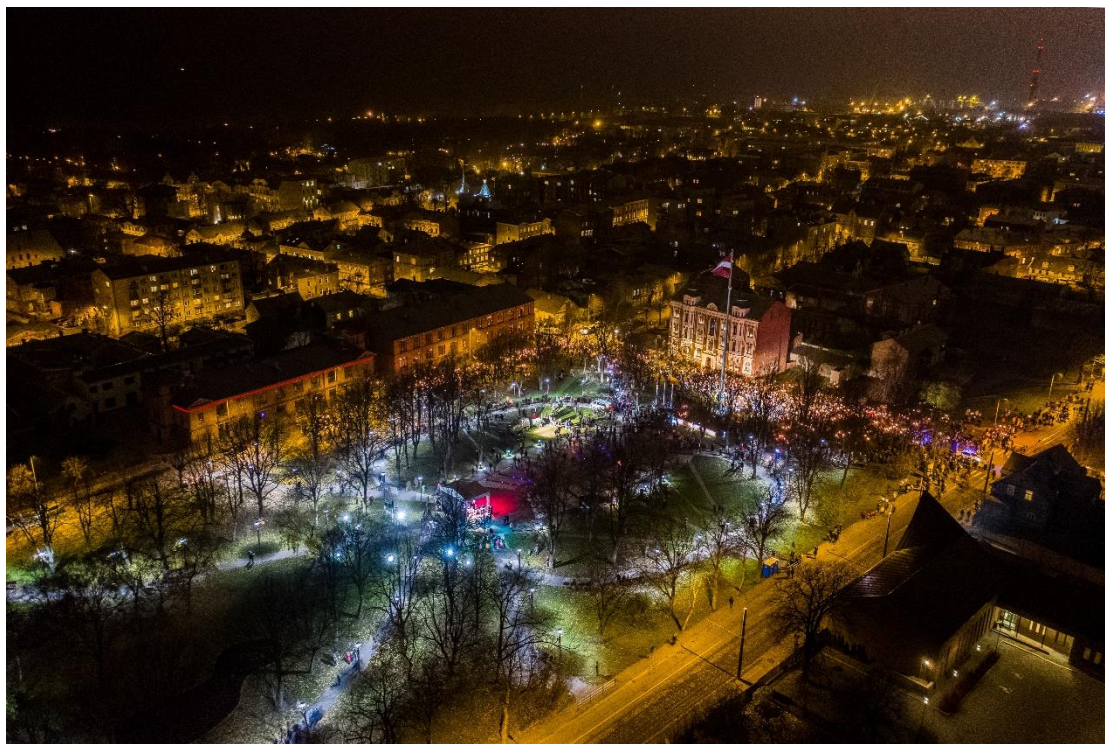
3. Projekta atrašanās vai
iniciatīvas norises vieta

Liepāja, Liepājas pilsētas vēsturiskais centrs

4. Kopsavilkums par projektu vai iniciatīvu (*maksimāli 100 vārdi*)

Projekta mērķis bija atjaunot laukumu, kas veidots par godu Latvijas valsts pirmajam prezidentam Jānim Čakstem, tā sākotnējā - pirms kara laika izskatā, ieviešot patriotiskus akcentus - Jāņa Čakstes paustos domu graudus, lai atgrieztu sabiedrībai nozīmīgu Liepājas ainavu tās kvalitātvam un vērtību bagātam baudījumam. Gadsimtu senais laukums pēc rekonstrukcijas ieguvis jaunu veidolu, nodrošinot tā ilgtspēju nākamajām paaudzēm un pozitīvi ietekmējot teritorijas attīstību ilgtermiņā ainavas ekoloģiskajos, sociālajos, telpiskajos, estētiskajos, kultūras un ekonomiskajos aspektos. Projektam ir ievērojama nozīme izpratnes veidošanā par ainavu vērtību gan starptautiski, gan Latvijas mērogā, jo tas uzskatāmi parāda kā ainavu var padarīt valstij piederīgu un atšķirīgu. Arī vietējā mērogā J.Čakstes laukums guvis atzinību par tā estētiskumu un funkcionalitāti, tādā veidā veicinot sabiedrībā izpratni par šādu ainavu nepieciešamību apdzīvotas vietas telpā.

5. Fotoattēls, kas reprezentē pieteikto projektu vai iniciatīvu (*JPEG formāts, izšķirtspēja 350 dpi, fotoattēla autors*)



III. PROJEKTA VAI INICIATĪVAS ĪSS RAKSTUROJUMS

6. Projekta vai iniciatīvas uzsākšanas laiks

gads mēnesis

2013. (laukums)	aprīlis
-----------------	---------

7. Projekta vai iniciatīvas pabeigšanas laiks

2013. (laukums)	decembris
2017. (karogs)	novembris

8. Projekta vai iniciatīvas partneri
(ja tādi ir)

-

9. Projekta vai iniciatīvas
finansējuma avoti

Eiropas Reģionālās attīstības fonds Valsts budžeta dotācija Liepājas pilsētas pašvaldība
--

10. Projekta vai iniciatīvas galvenie uzdevumi (maksimāli 100 vārdi)

- Atjaunot J.Čakstes laukumu tā sākotnējā - pirms kara laika izskatā, ieviešot patriotiskus akcentus - Latvijas valsts pirmā prezidenta Jāņa Čakstes paustos domu graudus, lai atgrieztu sabiedrībai nozīmīgu Liepājas ainavu tās kvalitatīvam un vērtību pilnam baudījumam.
- Nodrošināt Liepājas pilsētas iedzīvotājus un pilsētas viesus ar kvalitatīvu pašvaldības infrastruktūru Liepājas pilsētas vēsturiskajā centrā.
- Veicināt ilgtspējīgu un līdzsvarotu ainavas attīstību, saskaņojot cilvēku labklājības mērķu sasniegšanu ar dabas un vēstures mantojumu saglabāšanu un atjaunošanu, saudzējot apkārtējo vidi, veidojot harmonisku, estētisku un visiem brīvi pieejamu publisko telpu.

IV. PROJEKTA VAI INICIATĪVAS ATBILSTĪBA VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJEM

12. Ilgtspējīga teritorijas attīstība (maksimāli 100 vārdi)

Gadsimtu senais laukums, kas veidots par godu Latvijas valsts pirmajam prezidentam Jānim Čakstem, pēc rekonstrukcijas ieguvis jaunu veidolu, nodrošinot tā ilgtspēju nākamajām paaudzēm. Laukuma rekonstrukcijas laikā visi koki tika saglabāti, saudzējot esošos dabas resursus un ekoloģisko vidi pilsētā. Nodrošinot ūdens cirkulāciju, laukuma centrā izbūvēta videi draudzīga strūklaka. Ainavas estētisko kvalitāti papildina J.Čakstes citāti nerūsoša tērauda plāksnēs un no sarkanīga granīta un baltajiem oļiem veidotais strūklakas segums. J.Čakstes laukuma sociālo ilgtspēju raksturo tā brīvā pieejamība visām sociālajām grupām. Cilvēkiem ar redzes traucējumiem, pateicoties taktilajai kartei, ir iespēja iepazīt J.Čakstes laukuma ainavu un tā vēsturi. Laukuma kopējā platība ir 1,36 ha, ar iespēju pulcēties līdz 2000 cilvēkiem. J.Čakstes laukums ar savu telpisko kapacitāti un izvietojumu pilsētā ir iecīnīta vieta gan valsts svētku koncertu, gan citu kultūras un sporta pasākumu rīkošanai.

13. Projekta nozīme kā labās prakses paraugam (maksimāli 100 vārdi)

J.Čakstes laukuma rekonstrukcijas projekta ideja plaši piemērojama gan Latvijas, gan Eiropas kontekstā, kur tiek veidots publiskais laukums. Saglabājot ainavu vēsturiskās vērtības un pielāgojot vidi mūsdienu vizuālajām un funkcionālajām vajadzībām, iespējams radīt daudzfunkcionālu, estētisku un brīvi pieejamu publisko telpu ikvienam iedzīvotājam. Laukumā esošā strūklaka vasaras karstajos mēnešos ir kā bērnu magnēts, kur iespējams gan atveldzēties, gan rotaļāties. Strūklakas segums atveido Latvijas karoga krāsas. Tās izgaismojums un ūdens sprauslas veidotas tā, lai ar gaismas un ūdens palīdzību būtu iespējams atainot dažādus latvisko zīmju simbolus. Mūsdienu ģeopolitiskos apstākļos īpaši būtiski veicināt arī vietas piederības sajūtu. Strūklaka atrodas laukuma centrā, izbūvēta bez atklātā ūdens baseina, tādejādi laukums pielāgojams dažādu pasākumu rīkošanai.

14. Sabiedrības iesaistīšanās (maksimāli 100 vārdi)

Pēc 2007. gada Liepājas iedzīvotāju vidū veiktās aptaujas par dažādiem aktuāliem ar vidi saistītiem jautājumiem Liepājā, noskaidrots, ka par visnozīmīgāko vides problēmu 40% respondenti uzskatīja zaļās zonas samazināšanos pilsētā. Visbiežāk respondenti ieteica jaunas zaļās zonas, aktīvās atpūtas/atrakciju parku ierīkošanu un bērnu laukumu izveidi. Par J.Čakstes laukuma agrāko izskatu un vecā betona seguma slikto kvalitāti pašvaldībā saņemtas iedzīvotāju sūdzības. 2010.gadā Liepājas pašvaldība un projekta izstrādātāja pārstāvji J.Čakstes laukumā rīkoja sabiedrisko apspriešanu, kuras laikā iedzīvotājus iepazīstināja ar labiekārtojuma projektu, un guva iedzīvotāju atbalstu projekta ieceres realizācijai. Šodien J.Čakstes laukums ir iedzīvotāju iecienīta pulcēšanās vieta – gan tumšajā gadalaikā, svinot valsts svētkus, gan vasarās, baudot brīvdabas mūzikas un deju koncertus.

15. Izpratnes par ainavu vērtību veidošana (maksimāli 100 vārdi)

Projekta ietvaros, papildus laukuma seguma un strūklakas izbūvei, izbūvēts arī jauns apgaismojums, uzstādīti soliņi, atkritumu urnas, taktilā karte, velostatīvi, videokameras, ziedu un košumkrūmu stādījumi, atjaunots zāliens. Laukumā izveidota arī neliela rotaļu zona ar šūpolēm un slidkalniņu. Laukumu papildina valsts pirmā prezidenta piemiņas ansamblis ar citātiem, kas izvietoti uz nerūsējošā tērauda plāksnēm un strūklaka, kas ar gaismas un ūdens palīdzību ataino dažādus latvisko zīmju simbolus. Par godu Latvijas valsts simtgadei 2017.gadā laukumā uzstādīja 50 kvadrātmetrus lielu valsts karogu, kas ikdienu plīvo 35 metru augstumā, vienlaikus izpildot saules pulksteņa funkciju. Projektam ir ievērojama nozīme izpratnes veidošanā par ainavu vērtību gan starptautiski, gan Latvijas mērogā, jo tas uzskatāmi parāda kā ainavu var padarīt valstij piederīgu un atšķirīgu. Arī vietējā mērogā J.Čakstes laukums guvis atzinību par tā estētiskumu un funkcionalitāti, tādā veidā veicinot sabiedrībā izpratni par šādu ainavu nepieciešamību apdzīvotas vietas telpā.

16. Ainavu plānošana un pārvaldība (maksimāli 100 vārdi)

Projekts atbilst Liepājas pilsētas Sociāli ekonomiskās attīstības programmai 2008.-2014. gadam un Liepājas pilsētas attīstības stratēģijai 2008. – 2014. gadam, kuras mērķis ir sekmēt Liepājas pilsētas attīstības vīzijas 2014. gadā sasniegšanu, kurā teikts, ka Liepāja ir ziedoša pilsēta – ir labiekārtoti parki un zaļās zonas, ielās un gājēju zonās ir koku un dažādu augu zaļās rotas. J.Čakstes laukums atrodas Valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļa - Liepājas pilsētas vēsturiskā centra (valsts aizsardzības Nr.7436) teritorijā. Atjaunotais laukums ir viens no Liepājas pilsētas vēsturiskā centra magnētiem, kas pilsētu veido patīkamu tās iedzīvotājiem un viesiem. J.Čakstes laukums iekļauts arī Liepājas teritorijas plānojumā kā pilsētībūvnieciski un kultūrvēsturiski nozīmīgs apbūves kvartāls.

V. PIETEIKUMA NOFORMĒŠANA

Aizpildītas pieteikuma veidlapas maksimālais apjoms 10 lapaspuses.

Pieteikuma veidlapai var pievienot:

- ne vairāk kā 10 fotoattēlus: *JPEG formātā ar izšķirtspēju 350 dpi;*
- ne vairāk kā 3 posterus vai informatīvos bukletus: *augstas izšķirtspējas pdf formātā vai JPEG 350 dpi*
- vienu videomateriālu līdz 10 minūšu garumam.

Fotoattēli: <https://failiem.lv/u/yq679rfzg>

Videomateriāls: <https://www.youtube.com/watch?v=2CPHljGmAGA&t=8s>

* * *